

In de tuin van imker **Thor (12)** uit het Drentse Dalerveen staan vijf bijenkasten. Sinds een jaar eet hij alleen nog honing van zijn eigen bijen. 'Het is best een moeilijke hobby.'

'Aardige bijen je zelfs aaien'

De imkerpakken worden afgestoft, de drieramer, beroker en nieuwe ramen met kunstraat legt Thor in de kruiwagen. De schuur naast de woonboerderij is de opslagplaats voor alle spullen die hij en zijn moeder vandaag nodig hebben voor hun inspectie. De weer-app voorspelde deze zaterdag eindelijk weer een temperatuur boven de zestien graden. 'Als het kouder is en je maakt de bijenkast open, dan kan het broed doodgaan. Dat zijn de eieren, larven en poppen', legt Thor uit. 'Ik ging wel eerder al kijken. Of eigenlijk: voelen. Als je de hand op de kast legt en je voelt warmte, dan weet je dat de bijen nog leven. Bijen schudden namelijk met hun vleugels om elkaar en zichzelf warm te houden.'

Thor heeft vijf bijenvolken in zijn tuin.

PER ONGELUK

Het zijn een heleboel attributen die Thor nodig heeft. 'De drieramer gebruik ik om een raam met bijen uit de kast te halen en veilig weg te zetten. Zo heb ik meer ruimte en druk ik niet per ongeluk bijen dood tijdens de controle. De kunstraat zet ik in de kast als ik zie dat de bijen meer ruimte nodig hebben. Dan haal ik weer iets anders eruit.'

Vorig jaar kreeg hij zijn diploma na een imkerkursus die hij samen met zijn moeder deed. 'Er zakken ook mensen voor zo'n cursus, want je mag geen bijen houden als je niet weet hoe je voor ze moet zorgen. Het is best een moeilijke hobby.' Hij ziet de gevleugelde zoemers niet als huisdieren. 'Je wilt ze hoe dan ook liever niet in huis. Ze staan zo'n driehonderd meter verderop, tussen de wilgen en hazelaar, dichtbij de frambozen. We zorgen wel voor ze, maar ze zijn niet van ons afhankelijk. Eigenlijk zijn wij meer afhankelijk van hen, voor onze honing.'

REACTIES

Vrienden van zijn ouders hadden al bijen en toen kwam zijn moeder twee jaar geleden op het idee dat het ook écht iets voor Thor zou zijn. 'Ik vond het meteen leuk, want ik werk graag met dieren.' De reacties op school zal hij niet snel vergeten. 'Ze geloofden me totaal niet. Welk tienjarig kind gaat nu een imkerkursus doen en bijen houden? De anderen op die cursus waren ook veel ouder. Maar toen we ons eerste volk hadden, hield ik een presentatie en kwam iedereen uit m'n klas bij ons thuis. Ons eerste volk bestond uit heel aardige bijen. Die kon je zelfs op je hand laten lopen en aaien. Dat wist niemand!'

Helaas ging dat eerste bijenvolk meteen de eerste winter dood. 'We weten niet precies waardoor. Het kan van alles zijn, misschien was het een parasiet, misschien de kou. Maar nu hebben we vijf nieuwe bijenvolken. Deze bijen zijn alleen niet zo aardig. Het is een ingewikkeld verhaal, maar het karakter van de bijen hangt af van hun koningin, die noemen wij moer. Elke nieuwe generatie koningin van dezelfde familie krijgt een nummer. Hoe hoger het nummer, hoe agressiever haar volk.' Maar agressief volk of niet, hij is nog nooit door een bij gestoken. 'Dat probeer ik natuurlijk ook te voorkomen, vandaar dat imkerpak. Ik ben trouwens wel heel vaak door wespen geprikt.'

Een bijenvolk kan wel bestaan uit 50.000 bijen.

kun

Wat je als imker ook probeert te voorkomen, is dat je bijenvolk de kast verlaat en gaat zwermen. 'Onze buren wonen best ver weg, maar daar zouden ze niet blij mee zijn. En een honingbijenvolk in de natuur overleeft in het Nederlandse weer niet', weet Thor. Daarom knippen imkers vaak een deel van de vleugels af. Een gezonde moeder legt per dag zo'n tweeduizend eieren. Als er ruimtegebrek dreigt in de kast, gaan de bijen speciale, wat grotere, koninginncellen maken. 'Maar die zwerm-doppen wil je niet, want daar kan een nieuwe moeder uit komen die er eventueel met het volk of met een deel van de bijen vandoor gaat. Dus die breken we open en daardoor sterven de larven.'

KLEURTJE

Thor houdt graag de vinger aan de pols hoe het met elke moeder van elk bijenvolk gaat. 'Maar ze zijn erg moeilijk te vinden tussen al die duizenden bijen, ook al hebben die van ons een markering op haar rug. Zo kun je ook zien hoe oud ze is, want voor elk jaar gebruik je een andere kleur stift.' Als de koningin te oud wordt, meestal na drie of vier jaar, legt ze minder eieren. Thor legt uit dat je dat als imker niet wilt, omdat je volk dan minder sterk wordt. 'Soms vervangt het volk de moeder, maar als imker moet je ook wel eens zelf een moeder dooddrukken. De bijen ruiken het als er geen moeder meer is en gaan dan ook die speciale koninginncellen maken van cellen waar al eitjes in zijn gelegd. Als imker laat je in zo'n geval die koninginncellen wél uitkomen. De bijen die hieruit komen, gaan met elkaar vechten. De sterkste overleeft en wordt de nieuwe moeder.' Over dat eventueel zelf dooddrukken van de koningin praat Thor heel nuchter. 'Het is een snelle dood. En als ik het niet doe, doet het volk het wel. Het hoort bij de natuur.' Maar ze proberen wel te voorkomen dat de bijen teveel last krijgen van een parasiet, de varroa.

Thor deed een imkerkursus.

Die leeft van het bloed van bijen. 'Dat doe je door je volk met een zuur te behandelen zodat de mijten niet op ze blijven plakken.'

AZIATISCHE HOORNAAR

Imkers houden ook altijd hun ogen open voor de Aziatische hoornaar. Die kwam eerst alleen voor in zuidelijke landen, zoals Portugal en Frankrijk. 'Maar nu ook hier, in Drenthe. En zelfs in Groningen. Een nest van die beesten eet per jaar wel elf kilo insecten, waaronder dus honingbijen. Voor imkers is die Aziatische hoornaar echt een bedreiging voor hun volken. Maar je kunt moeilijk een net om je bijenkasten zetten, want die bijen moeten zelf natuurlijk ook uitvliegen. Wist je dat ze wel drie kilometer heen en drie kilometer terug kunnen vliegen? Geen wonder dat hun vleugels kunnen verslijten en dat zomerbijen maar veertig dagen worden. Winterbijen kunnen vier maanden oud worden.'

Thor is klaar met de controle. Nu is het tijd voor de beroker. 'Vroeger rookten imkers vaak een pijp om met de rook de bijen te versuffen. Nu gebruiken wij een metalen blikje met een blaasbalgje. Erin leg je tabak en dat steek je aan. Maar het gebeurt vaak genoeg dat de beroker uit is, net op het moment dat we de rook nodig hebben. Daar moet ik dus nog mee oefenen.'

Hun laatste potje honing van vorig jaar is bijna leeg. Maar gelukkig is het bijna tijd om weer te oogsten. 'Dat doen we twee keer per jaar, in het voorjaar en najaar. Wij halen alle honing eruit en geven dat suikerwater terug. Wist je trouwens dat de honing die je in de winkel koopt, vaak helemaal geen pure honing is? Het is vaak gemengd met suikerwater.' Thor eet het liefst honing op brood. 'En dan daarboven op een aardbei met nog een beetje slagroom.'

